

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Dunajska 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 36 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurence.si

Številka: 3061-17/2014-4

Datum: 19. 9. 2014

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), izdaja v senatu, ki ga sestavljajo Andrej Krašek kot predsednik senata ter ob sodelovanju dr. Aleša Kuharja, Francija Pušenjaka in Simona Tantegela kot članov senata na podlagi 12. in 12.o člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljevanju: ZPOmK-1), v zadevi presoje koncentracije podjetij Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide, 60547 Frankfurt/Main, Nemčija, ki ga zastopa predsednik uprave dr. Stefan Schulte, in ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška pisarna Jadek & Pensa, d.n.o.-o.p., Tavčarjeva 6, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Fraport), in Aerodrom Ljubljana, d.d., Zgornji Brnik 130A, 4210 Brnik – Aerodrom, ki ga zastopa predsednik uprave Zmago Skobir (v nadaljevanju: Aerodrom Ljubljana), na zahtevo, na nejavni seji dne 19. 9. 2014 naslednjo

ODLOČBO

- 1. Priglašena transakcija pridobitve 75,5 % kapitalskega deleža podjetja Aerodrom Ljubljana, d.d., Zgornji Brnik 130A, 4210 Brnik – Aerodrom, s strani podjetja Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide, 60547 Frankfurt/Main, Nemčija, ni podrejena določbam ZPOmK-1.**
- 2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.**

Obrazložitev

I. PRIGLASITEV IN STRANKI POSTOPKA

1. Agencija je dne 10. 9. 2014 prejela priglasitev koncentracije podjetij Fraport in Aerodrom Ljubljana.² Priglasitelj koncentracije je podjetje Fraport.
2. Koncentracija naj bi nastala dne 5. 9. 2014, ko je konzorcij prodajalcev³ s podjetjem Fraport kot kupcem sklenil Pogodbo o prodaji in nakupu delnic podjetja Aerodrom Ljubljana (»Agreement for Sale and Purchase of Shares in Aerodrom Ljubljana, d.d.«), na podlagi katere bo podjetje Fraport pridobilo 1.860.298 prednostnih participativnih kosovnih delnic podjetja Aerodrom Ljubljana in 1.007.818 navadnih kosovnih delnic podjetja Aerodrom Ljubljana, kar predstavlja 75,5 % kapitalski delež v podjetju Aerodrom Ljubljana, ki bo podjetju Fraport po izvedeni koncentraciji omogočal izvajanje izključne kontrole nad podjetjem Aerodrom Ljubljana.
3. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah⁴ je bila plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 EUR.

¹ Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 Odl.US: U-I-40/12-31, 63/13-ZS-K in 33/2014.

² Dokument opr. št. 3061-17/2014-1.

³ Sestavljajo ga naslednji delničarji podjetja Aerodrom Ljubljana: Republika Slovenija, Slovenski državni holding, d.d., Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.d., Zavarovalnica Triglav, d.d., KD Skladi, družba za upravljanje, d.o.o., Alpen Invest, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Modra zavarovalnica, d.d. in Abanka Vipava d.d.

⁴ Uradni list RS, št. 106/2010-UPB5.

4. Podjetje Fraport je eno od vodilnih podjetij v mednarodnem letalskem prometu, ki preko letališča Frankfurt am Main upravlja eno od svetovno najpomembnejših transportnih vozlišč. Kot izvajalec celovitih storitev na področju upravljanja letališč (upravljanje, vzdrževanje, razvoj in širitev letališč, infrastrukture in nepremičnin ter zagotavljanje s tem povezanih storitev) je podjetje Fraport preko svojih podružnic in povezanih družb aktivno na štirih kontinentih.⁵ V Evropi upravlja pet letališč, dve v Zvezni republiki Nemčiji (Frankfurt in Hannover-Langenhagen), dve v Bolgariji (Varna in Burgas) in eno v Ruski federaciji (Pulkovo), v Aziji upravlja 3 letališča, v Afriki in Južni Ameriki pa po eno.⁶ Lastniška struktura podjetja Fraport je bila na dan 30. 6. 2014 sledeča: dežela Hessen (31,35 %), Stadtwerke Frankfurt am Main Holding GmbH (20,02 %), Deutsche Lufthansa Ag (8,45 %) in RARE Infrastructure Limited (5,27 %). V letu 2013 je podjetje Fraport ustvarilo 2,56 milijarde EUR prihodkov.
5. Osnovne dejavnosti podjetja Aerodrom Ljubljana obsegajo upravljanje in obratovanje letališča, izvajanje zemeljske oskrbe letal, potnikov in tovora in številne komercialne dejavnosti, med katerimi so zagotavljanje ustrezne trgovinske, gostinske in druge ponudbe ter parkiranje osebnih vozil, oddajanje poslovnih prostorov in oglasnih površin v najem in izvajanje skladiščno-logističnih storitev.⁷ Vizija podjetja je postati konkurenčna vstopna točka v regijo Alpe-Adria in prva izbira potnikov, letalskih družb in ostalih uporabnikov v regiji ter prispevati k trajnostnemu razvoju in napredku podjetja, države in njenih prebivalcev. Priglasitelj je navedel, da je največji delničar podjetja Aerodrom Ljubljana Republika Slovenija, ki je neposredna imetnica delnic, ki predstavljajo 50,67 % osnovnega kapitala. Slovenska odškodninska družba, d.d. ima 8,82 % kapitalski delež, Kapitalska družba, d.d. 7,36 %, Zavarovalnica Triglav d.d. 3,98 %, Publikum Trezor d.o.o. pa 2,72 % kapitalski delež. Ostali delničarji so posamično imetniki delnic, ki predstavljajo manj kot 1,5 % delnic. Aerodrom Ljubljana nima odvisnih podjetij⁸, ima pa deleže v naslednjih podjetjih: 47,67 % kapitalski delež v podjetju Adria Airways Tehnika d.d., 30,46 % poslovni delež v podjetju Aerodrom Portorož d.o.o. in 5 % poslovni delež v podjetju Feniksšped, d.o.o. Brnik. Priglasitelj je navedel, da v nobenem od navedenih podjetij podjetje Aerodrom Ljubljana, posredno ali neposredno, ne izvaja kontrole, kot jo pojmuje 2. odstavek 10. člena ZPOmK-1. Aerodrom Ljubljana je v letu 2013 na trgu Republike Slovenije ustvarilo 31.265.191 EUR čistih prihodkov od prodaje.
6. Priglasitelj je navedel, da predstavlja zadevna pridobitev kapitalskega deleža v podjetju Aerodrom Ljubljana za podjetje Fraport atraktivno investicijsko priložnost, pri čemer bo podjetje Fraport sledilo strategiji dolgoročne rasti in razvoja podjetja Aerodrom Ljubljana, aktivno vlogo pa bo zavzelo pri njegovi modernizaciji in širitvi z namenom optimizacije in povečanja njegovega delovanja. Na osnovi obstoječe infrastrukture želi podjetje Fraport razviti edinstveno vizijo o bodočem razvoju podjetja Aerodrom Ljubljana. Podjetje Fraport prepoznava velik potencial Aerodroma Ljubljana v tovornem prometu in v atraktivni turistični destinaciji, ki ponuja ekonomsko in politično stabilnost. Kot eno vodilnih svetovnih mednarodnih upravljalcev letališč je podjetje Fraport pripravljeno prispevati svoj obsežen know-how, omogočiti zagotavljanje visoko kakovostnih storitev strankam in uporabnikom letališča kot tudi nadalje razvijati mrežo destinacij podjetja Aerodrom Ljubljana.

II. PODREJENOST ZPOmK-1

A Koncentracija

7. ZPOmK-1 v prvem odstavku 10. člena določa, da gre za koncentracijo podjetij pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer pri združitvi dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij ali delov podjetij ali kadar ena ali več fizičnih oseb, ki že obvladujejo

⁵ Vir: <http://www.fraport.com/en/the-fraport-group/about-us/fraport-at-a-glance.html> (vpogled z dne 12. 9. 2014).

⁶ Vir: <http://www.fraport.com/en/the-fraport-group/fraport-worldwide/our-airports.html> (vpogled z dne 12. 9. 2014).

⁷ Letno poročilo podjetja Aerodrom Ljubljana za leto 2013, str. 16 (Vir: AJPES).

⁸ Vir: <http://www.lju-airport.si/pripone/1038/Politika%20upravljanja%20dru%20dru%20dru%20AL.pdf>, str. 5 (vpogled z dne 12. 9. 2014).

najmanj eno podjetje, ali kadar eno ali več podjetij bodisi z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij ali, kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem.

8. V skladu z drugim odstavkom 10. člena ZPOmK-1 pomenijo kontrolo pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki ločeno ali skupno in ob upoštevanju okoliščin ali predpisov omogočajo izvajanje odločilnega vpliva nad tem podjetjem ali delom podjetja, zlasti lastništvo ali pravice do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja, pravice ali pogodbe, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov podjetja.
9. Nastanek koncentracije v smislu prvega odstavka 10. člena ZPOmK-1 pomeni tako imenovani pravni pogoj, ki je poleg izpolnjevanja ekonomskega pogoja, določenega v prvem odstavku 42. člena ZPOmK-1, nujni opredelilni element koncentracije. Če sta izpolnjena oba pogoja, nastane obveznost priglasitve in presoje po ZPOmK-1.
10. Agencija je na podlagi predloženih podatkov priglasitelja najprej preučila, ali je v obravnavani transakciji izpolnjen pravni pogoj, pri čemer je ugotovila, da je predmet transakcije 75,5 % kapitalski delež podjetja Aerodrom Ljubljana, ki ga bo pridobilo podjetje Fraport na podlagi Pogodbe o prodaji in nakupu delnic podjetja Aerodrom Ljubljana z dne 5. 9. 2014, sklenjene med konzorcijem prodajalcev in podjetjem Fraport kot kupcem. Podjetje Fraport bo na podlagi pridobljenega 75,5 % kapitalskega deleža v podjetju Aerodrom Ljubljana po izvedeni koncentraciji izvajalo odločilni vpliv na strateške poslovne odločitve podjetja Aerodrom Ljubljana. Navedeno pomeni, da bo podjetje Fraport izvajalo izključno kontrolo nad podjetjem Aerodrom Ljubljana. Ker takšna pridobitev kontrole nad podjetjem pomeni koncentracijo v smislu druge alineje prvega odstavka 10. člena ZPOmK-1, Agencija ugotavlja, da je v obravnavanem primeru pravni pogoj izpolnjen.
11. Poleg izpolnjenega pravnega pogoja obveznost priglasitve koncentracije nastopi, če je izpolnjen tudi ekonomski pogoj iz prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1. Slednji določa, da je priglasitev potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegel 35 mio EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegel 1 mio EUR.
12. Priglasitelj je navedel, da je znašal konsolidirani letni promet Skupine Fraport v letu 2013 2.631,4 milijona EUR, pri čemer podjetje Fraport in z njim povezana podjetja na območju Republike Slovenije niso ustvarila prihodkov od prodaje oziroma so bili ti zanemarljivi. Letni promet podjetja Aerodrom Ljubljana na trgu Republike Slovenije v preteklem letu je znašal 31.265.191 EUR⁹. Ker ima podjetje Aerodrom Ljubljana lastniške deleže v podjetjih Adria Airways Tehnika d.d.¹⁰, Aerodrom Portorož d.o.o.¹¹ in Feniksšped, d.o.o.¹², je Agencija preučila, ali lahko podjetje Aerodrom Ljubljana izvaja kontrolo nad navedenimi podjetji v smislu 2. odstavka 10. člena ZPOmK-1, kar bi pomenilo, da so zadevna podjetja od podjetja Aerodrom Ljubljana odvisna podjetja¹³, zato bi bilo treba pri izračunu letnega prometa v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini, poleg prometa v koncentraciji udeleženih podjetij upoštevati tudi promet morebitnih odvisnih podjetij.¹⁴
13. Priglasitelj je navedel, da podjetje Aerodrom Ljubljana nad podjetji Adria Airways

⁹ Letno poročilo podjetja Aerodrom Ljubljana za leto 2013, str. 90 (Vir: AJPES).

¹⁰ 47,67 % kapitalski delež.

¹¹ 30,46 % poslovni delež.

¹² 5 % poslovni delež.

¹³ Pojem odvisno podjetje je opredeljen v 4. odstavku 3. člena ZPOmK-1, ki določa, da je odvisno podjetje podjetje, v katerem ima drugo podjetje, neposredno ali posredno, več kot polovico kapitalskih ali poslovnih deležev, večino glasovalnih pravic, pravico imenovati ali odpoklicati večino članov poslovodstva ali nadzornega sveta ali pravico voditi posle drugega podjetja na podlagi podjetniške pogodbe ali drugega pravnega posla.

¹⁴ Prečiščeno besedilo Komisije o pravni pristojnosti in okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij, UL C 95, 16.4.2008, odst. 175.

Tehnika d.d., Aerodrom Portorož d.o.o. in Feniksšped, d.o.o. posredno ali neposredno ne izvaja kontrole, kot jo pojmuje 2. odstavek 10. člena ZPOmK-1.

14. Agencija je preučila statut podjetja Adria Airways Tehnika, d.d.¹⁵ in ugotovila, da podjetje Aerodrom Ljubljana s 47,67 % kapitalskim deležem v navedenem podjetju nima možnosti odločanja o strateških poslovnih odločitvah podjetja Adria Airways Tehnika, d.d., kot je odločanje o poslovnem in finančnem načrtu, imenovanju višjega vodstva in o glavnih investicijah. Dodeljene pravice podjetju Aerodrom Ljubljana, ki izhajajo iz statuta podjetja Adria Airways Tehnika, d.d., ne presegajo pravic, ki so običajno dodeljene manjšinskim delničarjem za zaščito njihovih finančnih interesov, ki jih imajo kot vlagatelji v tem podjetju.
15. Priglasitelj je še navedel, da delnice podjetja Adria Airways Tehnika, d.d., imetnik katerih je podjetje Aerodrom Ljubljana, nimajo nobenih posebnih glasovalnih pravic v primerjavi s preostalimi delnicami. Imetnik večine delnic podjetja Adria Airways Tehnika, d.d. je podjetje PDP d.d. Organ, ki sprejema poslovno in razvojno politiko ter določa in sprejema finančni in poslovni načrt podjetja Adria Airways Tehnika, d.d., je upravni odbor, ki ga sestavljajo 3 člani (vsak ima en glas). Za veljavnost sklepa upravnega odbora je potrebna večina oddanih glasov. Glede na to, da je en član upravnega odbora predstavnik delavcev, ki ga izvoli svet delavcev, dva člana pa imenuje skupščina delničarjev z navadno večino glasov¹⁶, podjetje Aerodrom Ljubljana kot manjšinski delničar nima možnosti, da bi na upravnem odboru odločalo o strateških poslovnih odločitvah zadevnega podjetja, saj v njem ni zastopano. Ker skupščina odloča z navadno večino oddanih glasov¹⁷, podjetje Aerodrom Ljubljana z manjšinskim deležem v podjetju Adria Airways Tehnika, d.d., tudi na skupščini nima pravic veta oziroma možnosti blokiranja strateških poslovnih odločitev. S tričetrtinsko večino pa skupščina odloča o vprašanih, ki niso bistvena za strateško gospodarsko ravnanje podjetja.¹⁸ Ker med podjetjema Aerodrom Ljubljana in PDP d.d., kot navaja priglasitelj, ni sklenjen tudi nikakršen sporazum, na podlagi katerega bi imelo podjetje Aerodrom Ljubljana možnost izvajanja odločilnega vpliva v podjetju Adria Airways Tehnika, d.d., Agencija ugotavlja, da podjetje Aerodrom Ljubljana nad podjetjem Adria Airways Tehnika, d.d. ne izvaja izključne kontrole.
16. Podjetje Aerodrom Ljubljana po navedbah priglasitelja ne izvaja kontrole tudi v podjetju Aerodrom Portorož d.o.o. V skladu z veljavno družbeno pogodbo z dne 26. 3. 2013 podjetje Aerodrom Ljubljana kot lastnik 30,46 % poslovnega deleža podjetja Aerodrom Portorož d.o.o. nima možnosti izvajanja odločilnega vpliva na strateške poslovne odločitve navedenega podjetja (npr. z glasovalnimi pravicami, prek kvalificirane večine, zahtevane za strateške poslovne odločitve, prek korporacijske ureditve ali drugih določil družbene pogodbe, na podlagi katerih bi lahko blokiralo strateške poslovne odločitve). Po navedbah priglasitelja med navedenima podjetjema ne obstaja tudi nikakršen sporazum, ki bi podjetju Aerodrom Ljubljana omogočal izvajanje odločilnega vpliva nad podjetjem Aerodrom Portorož d.o.o.
17. Po veljavni družbeni pogodbi podjetja Feniksšped, d.o.o. z dne 28. 7. 2011 podjetje Aerodrom Ljubljana s 5 % poslovnim deležem ne more izvrševati kontrole nad navedenim podjetjem, podjetje Aerodrom Ljubljana pa tudi ni stranka sporazuma družbenikov glede upravljanja podjetja Feniksšped, d.o.o.
18. Po preučitvi vseh elementov izvajanja kontrole nad podjetji Adria Airways Tehnika d.d., Aerodrom Portorož d.o.o. in Feniksšped, d.o.o., v katerih ima podjetje Aerodrom Ljubljana lastniške deleže, je Agencija ugotovila, da podjetje Aerodrom Ljubljana v navedenih podjetjih nima možnosti izvajanja kontrole, zato navedenih podjetij ni mogoče obravnavati kot odvisnih podjetij Aerodroma Ljubljana. Promet, ki so ga ustvarila navedena podjetja v preteklem letu na slovenskem trgu, zato ni mogoče šteti v skupni letni promet v transakciji

¹⁵ Vir: Baza AJPES, Statut družbe Adria Airways Tehnika, vzdrževanje letal, d.d. z dne 20. 5. 2014.

¹⁶ Glej 15. člen v povezavi s 37. členom statuta podjetja Adria Airways Tehnika, d.d.

¹⁷ Razen če zakon ali statut ne določa drugače; 37. člen statuta podjetja Adria Airways Tehnika, d.d.

¹⁸ Glej 37. člen statuta podjetja Adria Airways Tehnika, d.d.

udeleženi podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije. Navedeno, ob upoštevanju dejstva, da podjetja iz skupine Fraport na trgu Republike Slovenije niso ustvarila prihodkov, pomeni, da je samo podjetje Aerodrom Ljubljana na trgu Republike Slovenije ustvarilo prihodke od prodaje, zato je skupni letni promet v transakciji udeleženi podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije enak letnemu prometu, ki ga je ustvarilo podjetje Aerodrom Ljubljana na trgu Republike Slovenije v predhodnem letu, tj. 31.265.191 EUR. Navedeno pomeni, da ni presežen prag 35 mio EUR letnega prometa, določen v prvi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOMK-1.

19. Podrejenost koncentracije določbam ZPOMK-1 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V zadevnem primeru ni izpolnjen tako imenovani ekonomski pogoj za nastanek priglasitvene obveznosti, zaradi česar priglašena transakcija ni podrejena določbam ZPOMK-1 in je Agencija ni pristojna vsebinsko presoati.

III. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

20. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku¹⁹ mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz tretje točke izreka.

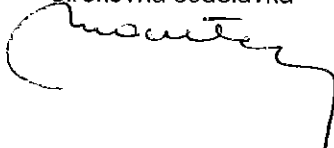
IV. ZAKLJUČEK

21. Agencija ugotavlja, da priglašena transakcija pridobitve kapitalskega deleža v podjetju Aerodrom Ljubljana s strani podjetja Fraport ne predstavlja koncentracije, ki bi bila podrejena določbam ZPOMK-1, zato v skladu z 2. odstavkom 46. člena tega zakona izdaja odločbo o ugotovitvi, da transakcija ni podrejena določbam ZPOMK-1.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodila:
Nina Maček
strokovna sodelavka

Andrej Krašek
predsednik senata

Vročiti:

- Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide, 60547 Frankfurt/Main, Nemčija - osebno po ZUP; **po pooblaščencu:** Odvetniška pisarna Jadek & Pensa, d.n.o.-o.p., Tavčarjeva 6, 1000 Ljubljana.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

Objaviti:

- izrek odločbe se objavi na spletni strani Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence.

¹⁹ Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 Odl.US: U-I-54/06-32 (48/09 popr.), 8/10 in 82/13.

